

موقعیت اجرایی توافق جامع

امیرفیض- حقوقدان

بی تردید بیشتر نگرانی‌ها متوجه جریان اجرای توافق جامع نسبت به ایران هست، این تحریر، تصور میکند که نگرانی نسبت به کیفیت اجرای توافق جامع در ایران بی مورد باشد.

بسادگی فهمیده میشود که ریشه نگرانی‌ها از ابهامات زیاد، یکطرفه بودن توافق و مخالفت‌های کلی نسبت به توافق جامع، سوء سابقه آمریکا در خلف عهد و امثال آنهاست.

کیفیت اجرای موافقتنامه‌ها بیش از آنکه به مفاد و روشنی قرارداد وابسته باشد به مردان مجری قرارداد مربوط میشود. در ایجاد یک ساختمان بزرگ آن چیزی که مانع گرفتاری و برخورد و در نهایت توقف عملیات ساختمانی میشود، همراهی و همفکری مهندس مشاور و ناظر، با پیمانکار است که یا در منافع کار شریک هستند و یا بهر علتی همکاری و تسلیم را برای پیشرفت کار لازم میدانند.

ضرب المثل چاه و منار

ضرب المثلی است که میگویند «اول چاه را بکن بعد منار را بزد» یعنی اول مقدمات کار و مامورین و مسئولین کار را فراهم کن و بعد به اقدام دست بزن.

شیخ حسن دقیقا از ابتدای حکومتش تلاش موفقیت آمیزی داشته و مهره‌های لازم را برای حل و فصل مسئله هسته‌ای در کنار انتقال قدرت از جناح اصولگرا به اصلاحیون فراهم ساخته است. نقل و انتقال وسیع مامورین دولتی که در تحریرات سابقه زیر عنوان کودتای خزنده شیخ علی صورت شده است نشان میدهد که تمام زمینه‌های لازم برای اجرای توافق بین آمریکا و ایران بی دردسر و مطابق میل آمریکا فراهم است و حتی از اظهارات شیخ حسن میتوان پیش بینی کرد که دولت شیخ حسن با شبکه وسیع رسانه‌ای و کمک رسانه‌های خارجی در تبلیغ اجرای توافق جامع دست بالا را دارد و بصورت تفوق حقوق ایران در توافق جامع به تبلیغات جهانی نیز دست خواهد زد که زده است.

هم امروز فعالیت تبلیغاتی جدیدی که حمایت ۷۳ نفر از دانشگاهیان خارج از کشور در حمایت از توافق جامع را نشان میدهد منتشر شده که همین کار هم هفته قبل در اسرائیل و آمریکا انجام یافت.

در جریان تظاهرات سیاسی سال ۸۸ طرفداران آمریکا و اسرائیل که همین جبهه کنونی شیخ حسن را تشکیل میدادند چاه‌های لازم را برای انجام برنامه‌های خود نکرده بودند ولی شیخ حسن همه آنها را کنده است و بقیه را هم فرصت دارد که فراهم کند. تشکیل احزاب تازه از مخالفین اصولگرایان و آزادی مسئولین انتخابات اصلاحگرایان (بخوانید سربازان آمریکا و اسرائیل) همه و همه مسائلی است که مشکلات توافق

جامع را بنفع آمریکا و به زیان ایران در جریان اجرا حل و فصل خواهد کرد آنطور که اصلا صدائی هم شنیده نشود.

شیخ حسن مجلس را در جریان مذاکرات و توافقی جامع قرار نداد و هنوز هم که قسمت مهمی از توافق جامع در جریان اجرا قرار گرفته است مجلس از دریافت نسخه توافق جامع محروم است (خبر چهارم شهریور). در این حال که دولت، مجلس و مردم را در جریان حقیقت توافق جامع نگذاشته البته که مردم را در جریان اجرای آنهم قرار نخواهد داد و اجرای توافق جامع آنطور به جلو خواهد رفت که آمریکا خواستار آن است.

اظهارات شیخ حسن

اظهارات شیخ حسن که به مواردی از آن اشاره میشود نشان میدهد که کودتا در زمینه های کاملاً مفروش از امکان و بدور از ممانعت ها به پیش میرود.

- ✳ مخالفت شیخ حسن و دولت او از ارجاع توافق جامع به مجلس و بررسی و تصویب آن در شورای امنیت ملی که شیخ حسن رئیس آن است بیان کننده رفع موانع احتمالی بسیار ضعیف از سوی مجلس و نشان این است، مجلس که از اصولگرایان تشکیل شده است خفه شود.
- ✳ مخالفت آشکار شیخ حسن با نظارت استصوابی شورای نگهبان که شورای مزبور را از نظارت و دخالت در امر انتخابات خلع سلاح میکند، مهمترین موردی است که دولت شیخ حسن در مقابل بزرگترین سنگر اصولگرایان ایستاده است.

شورای نگهبان جک نگهداری ستون ولایت فقیه است، این جک اگر متزلزل و یا لقی شود کار جناح اصولگرا در ایران ساخته است. اینکه شیخ حسن گفته است امر نظارت بر انتخابات و کسب صلاحیت کاندیدا با وزارت کشور است خیلی معنا دارد یعنی کلید انتخابات زیر نظر خود شیخ حسن قرار دارد نه شورای نگهبان و این چیزی است که تاکنون هیچ رئیس جمهوری ادعا نکرده و حتی اپوزیسیون جمهوری اسلامی هم خواب گفتن آنرا نمیدیده.

جالب است اگرنگاهی به واکنش بسیار ملایم اصول گرایان و رئیس مجلس نسبت به تهاجم شیخ حسن به شورای نگهبان و قانون اساسی داشته باشیم، نشان میدهد که اصولگرایان کاملاً در جریان کودتای توافق شده بین آمریکا و جمهوری اسلامی هستند و دست به عصا با آن راه میروند تا کدخدا چه خواهد کرد.

- ✳ شیخ حسن گفت «ما فقط باید زمینه را برای یک انتخابات سالم و باشکوه آماده کنیم». مجلس آینده متعلق به یک حزب و جناح نیست - شورای نگهبان چشم است و چشم نمیتواند کار دست را بکند - تعیین سرنوشت بدست خود مردم و چرخش قدرت بر اساس صندوق رای میباشد.^۱

این قسمت از اظهارات شیخ حسن مامور و منصوب آمریکا بسیار، بسیار جلوتر از خواست اپوزیسیون جمهوری اسلامی است. قطعنامه شورای تجزیه طلبان که بر دو پایه مستقر است یکی تجزیه ایران و دومی انتخابات آزاد؛ انتخابات آزاد شیخ حسن و دولت او تصدی میکنند، عبارت تعیین **سرنوشت**

^۱ - اگر این بار برای بار دوم ادعای «انتخابات آزاد» با روشی که شیخ حسن در پیش گرفته است جا بیافتد «شاید» شاید نظر «شورای به اصطلاح ملی مشهور به تجزیه طلبان» تامین خواهد شد و شاید این شورا به انحلال تدریجی خود برسد. با استعفا برخی، مقدماتی از آن هم آماده شده است. ح-ک

کشور بدست خود مردم و چرخش قدرت بر اساس صندوق رای < همان است که بکرات از زبان رئیس شورا شنیده شده است و اساساً عبارت صندوق رای، از سرمایه گفتاری رئیس شورا شناخته میشود.

عبارت <ماباید زمینه را برای یک انتخابات سالم و باشکوه آماده کنیم> (شیخ حسن) همان است که ده ها بار از سوی رئیس شورای تجزیه طلبان (بخوانید اعلیحضرت) عنوان شده فقط با این جمله اضافی که <پس از آن وظیفه شورا تمام است>.

ابوزیسیون فلج

گرچه شورای تجزیه طلبان و دولت شیخ حسن هر دو از حمایت آمریکا برخوردار و در این نحوست برابرند، ولی این تفاوت را هم نمیتوان نادیده گرفت، که شورا و رئیس آن قدرت اجرایی ندارد ولی شیخ حسن و دولت او قدرت اجرایی دارد. در اینصورت این سوال مطرح است که دیگر ابوزیسیون جمهوری اسلامی چه معنا و مفهومی دارد؟ زیرا هم دولت شیخ حسن قدرت اجرایی مشروع دارد (بنظر شورای تجزیه طلبان) و هم خواست انتخابات آزاد شورا را هدف گرفته است. دیگر این موازی سازی فیل و فنجان چه معرکه ای است، اگر هدف لغت و لیس مادی نباشد؟

یاسخ روشن است؛ تجزیه ایران که بخش دیگر خواسته آمریکاست تصدی وزمین سازی آن برعهده شورای تجزیه طلبان قرار داده شده است، و بقای شورای مزبور در رابطه با تجزیه ایران است نه انتخابات آزاد سالم که آنرا شیخ حسن متصدی شده است.

جمشید برزگمهر مفسر سیاسی بی - بی - سی نوشته است:

<دریک برآورد از رویه غرب و به خصوص مقامات آمریکائی برخی از لایه های پنهان اهداف غرب از مذاکره با ایران بیشتر مشهود میشود. همانطور که جمهوری اسلامی برای مذاکره اهدافی را تعیین کرده بود (بقای جمهوری اسلامی) (۱) غرب هم به رهبری آمریکا اهدافی را برای مدیریت جمهوری اسلامی و مهاران مد نظر قرار داده بود (۲) که جلوگیری از استقلال کشور بعنوان یکی از شاخص های انقلاب !!، تقویت شبکه حامیان غرب در ایران و ایجاد دودستگی در جامعه ایران میباشد، جلوگیری از نفوذ بین المللی ایران و جلوگیری از تبدیل شدن ایران بعنوان یک الگوی جدید سیاسی از جمله آنهاست (۳)

ملاحظات در اظهار نظر بالا

(۱) هدف جمهوری اسلامی همانطور که در تحریرات قبل استدلال شد، متمرکز دریک هدف است و آن بقای جمهوری اسلامی و خودداری آمریکا از اقداماتی است که میتواند ریشه آخوند و مذهب را در ایران بزند و یا آنرا کاملاً متزلزل کند، و چیزی که برای سید علی مطرح است همین است، نه منافع ملی و ملت. دیدید که همین یکی دوزخ قبل باز یاد هندوستان افتاد و از توجه به ملت و ملیت ابراز ناخشنودی کرد.^۲

(۲) و (۳) خواست های آمریکا که در تفسیر بالا به آن اشاره شده است کاملاً و بدون ذره ای تصور خلاف، درسیاست کلی آمریکا نسبت به ایران خودنماست، و تنها یک کسری دارد و آن تجزیه ایران است

۲ - نظر ۵۰۰ ساله انگلستان هم در این امر گره خورده است و بهیچوجه حاضر نیست طبقه آخوند و ملا از بین برود، همانطور روسیه که در این راه سرمایه گذاری هم کرده است. ح-ک

و با ملاحظه توافق جامع درمیابیم که وسیله اجرای خواسته‌های آمریکا همان نظارت‌ها و راستی آزمایی‌های مدت‌دار در توافق جامع است، که عملاً کار شورای نگهبان را در کلیه اقدامات و تصمیمات دولت دنبال خواهد کرد، و اگر امروز ملت ایران از مزاحمت‌های شورای نگهبان مینالد با اجرای توافق جامع مزاحمت‌های تحت عنوان راستی آزمایی اقدامات قانونی و بین‌المللی تلقی خواهد شد.

★ اندیشکده انترپرایز در گزارشی بقلم مک کنس نوشت <هدف آمریکا بعد از توافق هسته‌ای به تغییر سیاست‌های تهران و نهایتاً تغییر ماهوی سیاست جمهوری اسلامی منجر خواهد شد> یعنی توافق هسته‌ای کلیدی است که شیخ حسن به بهانه اجرای آن، کودتای اصلاح‌گرایان (عوامل آمریکا) را در پی خواهد داشت.

همین مطلب انترپرایز را موسسه مرکز امنیت آمریکای جدید هم نوشت <با سرمایه‌گذاری روی توافق هسته‌ای باید به دنبال ایجاد اصلاحات سیاسی و حمایت از فعالان سیاسی در ایران بود>.

حاشیه = چرا مسئله تجزیه ایران با آنکه به استناد اسناد و اعلامات شخصیت‌های آمریکایی جزء برنامه سیاسی آنهاست در تفسیر آقای بزرگمهر نیامده است؟ علت میتواند اینها باشد:

۱- این مهم یعنی تجزیه ایران بصورت یک ماموریت از سوی آمریکا چند سال قبل محول اپوزیسیون ایران یعنی شورای تجزیه‌طلبان شده است، و آمریکانیها نفرت ایرانیان و حتی جمهوری اسلامی را از انجام این ماموریت شورای تجزیه‌طلبان کاملاً درک و برای حفظ دولت شیخ حسن که شورای تجزیه‌طلبان بخش کوچکی در حد یک آپاندیس جزء اصلاح‌طلبان است نه تنها صلاح ندانستند که تجزیه ایران هم در برنامه دولت او قرارگیرد تا شیخ حسن مورد نفرت ایرانیان قرارگیرد بلکه ایران را در ردیف بالای کشورهای که مخالف تجزیه و فدراتیو کردن است معرفی کردند (اخبار)

۲- پیرو سیاست آمریکا علیه تداوم سلطنت ایران (طرح هنری برشت) بدنام کردن و ترورشخصیت اعلیحضرت یکی از اسباب آشنا و بی‌درد سر اجرای طرح هنری برشت است و میدانیم که برجسته‌ترین اتهامی که میتواند انسان را به چاه بی‌اعتمادی و اتهام بی‌وطنی سرنگون سازد همین جانبداری از تجزیه‌کشور و فدراتیو کردن ایران است؛ آنهم از سوی کسی که ذاتاً و قانوناً ملزم به وفاداری به تمامیت ارضی کشور است. آمریکا با همکاری اسرائیل باهدف تجزیه ایران و بدنام کردن اعلیحضرت شورای تجزیه‌طلبان را بوجود آورد و برای خالی نبودن عریضه مسئله انتخابات آزاد را هم گوشواره ساخت و الا هرنادانی میداند که باوجود جمهوری اسلامی و نبود حاکمیت ملی صحبت انتخابات تاچه رسد به آزادی آن مهمل است.

یک سوالی که جوابش با شماست

شما خواننده محترم این تحریر، اگرخواست شما منحصراً انتخابات آزاد بدون شورای نگهبان و براساس صندوق رای باشد، به گروه اصلاح‌گراها به ریاست شیخ حسن میپیوندید و یا به گروه تجزیه‌طلبان خارج از کشور به ریاست رضاپهلوی؟ و اگر خواست کسانی اصلاً انتخابات نباشد و تجزیه‌کشور باشد به سراغ شورای تجزیه‌طلبان و رئیس آن میروند و یا شیخ حسن؟

نفس چنین سوالی گواهی از فلاکت ماست که بعد از ۳۵ سال باصطلاح مبارزه درچه نقطه منحوسی افتاده ایم که روبروی ما چنین سوالاتی قرار میگیرد.

بزرگترین دسیسه شیخ حسن

معلوم قضیه این است که بزرگترین مانع آمریکا و شیخ حسن در راه توافق جامع مجلس اسلامی است. این مانع از اینجهت است که قانون اساسی اعتباری خاص برای مجلس نسبت به قبول و یارد توافق جامع و همچنین لایحه الحاقی آژانس قائل شده است.

البته در این تردید نیست که مجلس تحت انقیاد و اراده سیدعلی است و بدون واهمه و یا گرفتاری اگر توافق جامع به مجلس اسلامی برود با اشاره سیدعلی توافق جامع بتصویب خواهد رسید معهداً به اعتبار چند در صد ضعیفی که احتمالاً نمایندگان مسائل و مواردی از توافق جامع را موشکافی و تحلیل کنند، دولت شیخ حسن وحشت دارد که توافق جامع به مجلس برود و از هم اکنون مدعی است که توافق جامع نیازی به مجلس ندارد و برخی از اشخاص مانند عراقچی مدعی است که مصلحت نیست که توافق جامع به مجلس برود و در همان شورای امنیت ملی که شیخ حسن رئیس آنست بررسی شود کافی است.

ادعای عراقچی به اینکه مصلحت نیست که توافق جامع به مجلس برود از آن حرفهای بیسابقه است کسی که قرارداد را امضا کرده و خودش اعلام کرده که نخوانده آنرا امضا کرده (توافق ژنو، زیربنای توافق جامع محسوب است) صلاح مملکت را بالا تراز تکلیف مقرر در قانون اساسی میداند!

ضرب المثلی است که میگویند <چوب را که بلند کنی گربه دزده میفهمد> رسیدگی حقیقی به توافق جامع متهمینی خواهد داشت که عراقچی یکی از آنهاست و عراقچی آنرا خوب میداند که چنین ادعایی دارد در این ادعای او مصلحت، موقعیت خود اوست نه کشور.

مصلحت نیست که از پرده برون افتد راز.

باری ممکن است دولت شیخ حسن با کمک سید علی موفق کند که توافق جامع رابه مجلس نبرد و سر ایران را در همان شورای امنیت ملی ببرند و خلاص کنند ولی گیر دیگری هم توافق جامع دارد که آن تصویب لایحه الحاقی و یا پادمان انرژی اتمی است که در توافق ژنو شرط شده که ایران باید به آن لایحه محلق شود.

اشکال دولت شیخ حسن از آنجا خود نما میشود که لایحه الحاقی در سالهای قبل به مجلس رفته و تصویب نشده لذا این سابقه اجازه نمیدهد که آنها مانند قضیه توافق جامع مجلس را دور بزنند و بجای مجلس به شورای امنیت ملی بروند خاصه که صورت جلسات مجلس نشان میدهد که وکلای مجلس اعلام کرده اند که بالایحه الحاقی کاملاً مخالفند.

بنابراین از آنجا که توافق جامع نمیتواند بدون الحاق ایران به لایحه مزبور در مجرای اجرا قرار گیرد، و از آنجا که ۱+۵ خاصه آمریکا به حساسیت موضع مجلس ایران نسبت به لایحه الحاقی آگاه است و از آنجا که آمریکا در توافق جامع شدیداً همراه و یار و یاور جمهوری اسلامی است، آنهم در حدی که آمریکایی ها باراک اوباما را مدافع حقوق ایران معرفی میکنند، و بلومبرگ می نویسد: <اوباما باید بعد از ریاست

جمهوری هم مخالفان نظام ایران را رهبری کند، و در عمل هم حرفهای باراک اوباما در رابطه با توافق جامع همان است که شیخ حسن میگوید، لذا آمریکا در راه همکاری با شیخ حسن و رفع محظور ایران برای مشکل تصویب لایحه الحاقی، در توافق جامع به ایران حق داده شده که ظرف ۸ سال لایحه الحاقی را در مجلس تصویب کند.

چیزی که اصلا در تاریخ حقوق بیسابقه است که موضوعی بین دو کشور ویا دوشخص طبیعی به اجرا در آید ولی قرار و مدار آن ۸ سال بعد امضا شود.

این استمهال بسیار نوظهور برای آن است که در مدت ۸ سال این حضراتی که اکنون در مجلس هستند و سابقه مخالفت با لایحه الحاقی دارند دیگر در مجلس نیستند و در همین انتخابات پیش روی هم اکثریت مجلس در اختیار سبزی ها و دولت شیخ حسن و رفسنجانی قرار خواهد گرفت و ۸ سال، فرصتی است که هر زمان جمهوری اسلامی تشخیص داد که اوضاع مناسب است لایحه الحاقی را به مجلس ببرد و اگر هم نبرد مهم نیست زیرا چیزی که ۸ سال است اجرا شده نوعی تصویب ضمنی محسوب است، خاصه اگر مجلس اسلامی وارد این اعتراض بجا و قانونی نشود که بدون تصویب مجلس دولت حق اجرای توافق جامع و یا اجرای لایحه الحاقی را نداشته است.